

2 द्विदिवसीये प्रवासे शिमलां
प्राप्तवान् उपराष्ट्रपति
जगदीपधनखड्गः, राज्यपालेन
मुख्यमन्त्रिणा च स्वागतम् विहितम्

3 यः सर्वकारः शुल्कं वर्धयति
सः जनसमूहात् सुविधाः
हरति, मुख्यमन्त्रिणा मृषा न
वक्तव्यम् - जयरामठाकुरः

4 Online संस्कृतशिक्षणम्
आमुखपटले जन्मदिवसोपलक्ष्ये
आयोजितायाः संस्कृत- प्रश्नोत्तरी-
प्रतियोगितायाः परिणामस्य घोषणा

भारतीय-रिजर्व-वित्तकोषस्य
मौद्रिक नीति-समितिः
नीतिगत रेपोदराख्ये मूल्ये
पञ्चाशदाधाराङ्कान्
न्यूनीकृत्य सार्धपञ्चप्रतिशतं
कर्तुं निश्चितवती

हिमसंस्कृतवार्ता: - भारतीय-रिजर्व-
वित्तकोषस्य मौद्रिक नीति-समितिः
नीतिगत रेपोदराख्ये मूल्ये
पञ्चाशदाधाराङ्कान् न्यूनीकृत्य
सार्धपञ्चप्रतिशतं कर्तुं निश्चितवती।
प्राप्तवार्तानुसारम् एम्. पी. सी. इत्यस्य
अग्रिमोपवेशनम् अस्मिन् वर्षे अगस्त-
मासस्य चतुर्थतः षड्-दिनाङ्कपर्यन्तं
भविष्यति।

अस्य वर्षस्य NEET-PG
इति परीक्षा अगस्तमासस्य
तृतीये दिनाङ्के भविष्यति

हिमसंस्कृतवार्ता: - सर्वोच्चन्यायालयेन
राष्ट्रियपरीक्षा-मण्डलाय अस्य वर्षस्य
अगस्त-मासस्य तृतीये दिनाङ्के नीट.
पी. जी. इति परीक्षा एकवारमेव कर्तुं
अनुमतिः प्रदत्ता। प्रारम्भे परीक्षा जून-
मासस्य पञ्चदश-दिनाङ्के निर्धारिता
आसीत्। अवधेयमस्ति यत् न्यायमूर्तयः
प्रशान्त कुमार मिश्रा तथा अगस्टीन्
जार्ज मासिह इत्येतयोः पीठः
निर्णयोऽयमयच्छत्।

मध्यैशिया-देशानां
कृते भारतदेशः
विश्वसनीयः विकासे
सहभागी च वर्तते -
डॉ. एस.जयशंकरः

हिमसंस्कृतवार्ता: - विदेशमन्त्री डॉ.
एस. जयशंकरः मध्यैशियायाः राष्ट्रेभ्यः
भारताय प्रदत्त-समर्थनेन सहैव पहलगामे
जघन्यातङ्कितक्रमणस्य निन्दायै चापि
कृतज्ञतां प्रकटितवान्। नवदेहल्यां
भारत-मध्य-एशिया-संवादस्य
चतुर्थोपवेशनं सम्बोधयन् डॉ. जयशंकरः
अवदत् यत् मध्यैशिया- देशानां कृते
भारतदेशः विश्वसनीयः विकासे सहभागी
च वर्तते। ध्यातव्यं वर्तते यत् भारत-
मध्य-एशिया-संवादे कजाकिस्तान-
किर्गिज-गणराज्य-ताजिकिस्तान-
तुर्कमेनिस्तान-उज्बेकिस्तान इति च
देशानां विदेशमन्त्रिणा भागं गृह्णन्ति।

जम्मू-कश्मीरे चेनाब्-अञ्जी-सेतोः
उद्घाटनम् कृतम् प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना

हिमसंस्कृतवार्ता: - कश्मीरतः
कन्याकुमारीपर्यन्तं देशः अधुना रेलमार्गेण
सम्बद्धः अस्ति इति वक्तव्यम् जम्मू-
कश्मीरस्य कटरा-नगरे चेनाब्, अञ्जी-
खाद्-सेत्वोः उद्घाटनानन्तरम्
प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना दत्तम्।
अवसरेऽस्मिन् सः षट्चत्वारिंशत्सहस्र-
कोटिरुप्यकाणां
बहुविधविकासपरियोजनानां शिलान्यासम्,
उद्घाटनं, राष्ट्राय समर्पणं च कृतवान्।
जनसमूहं सम्बोधयन् सः अवदत् यत् एताः
विकासपरियोजनाः जम्मू-कश्मीरस्य
प्रगतिं नूतनीयां गतिं प्रदास्यन्ति। सः
जम्मू-कश्मीरं भारतस्य मुकुट रत्नम् इति
वर्णितवान्, चिनाब्-अञ्जी-सेतू जम्मू-
कश्मीरस्य समृद्धेः द्वाररूपेण कार्यं
करिष्यतः इति च सः अवोचत्।

जम्मू-कश्मीरस्य विकास
परियोजनाः भारतस्य एकतायाः
इच्छाशक्तेश्च महान् उत्सवः
अस्ति - प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी
प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी उक्तवान् यत्
अद्यतनः कार्यक्रमः भारतस्य एकतायाः
इच्छाशक्तेश्च विशालः उत्सवः अस्ति।
प्रधानमन्त्री इत्यपि अवदत् यत्, दुर्भाग्येण,
अस्मत्प्रतिवेशी देशः मानवतायाः,
जनसामान्यान्त्यस्य च जीवनं विरुध्य
कार्यमाचरति। सः अप्रैलमासस्य द्वाविंशे
दिनाङ्के पहलगामिति क्षेत्रे
घटितघटनायाः उदाहरणम्

उल्लिखितवान्। श्रीमोदी अवदत् यत्
पाकिस्तानदेशः पहलगाम्-क्षेत्रे
मानवीयतया सह कश्मीरियत्
इत्यस्योपर्यपि आक्रमणम् अकरोत्,
पर्यटनक्षेत्रमिदं लक्ष्यीकृत्य तेनोक्तं यत्
पर्यटनमिदम् कश्मीरी-कुटुम्बकेभ्यः
जीविकां प्रददाति। श्रीमोदी जम्मू-
कश्मीराभ्यां द्वे नूतने वंदेभारतरेलयानेऽपि
अधोषयत्। चेनाब्-अञ्जी-सेत्वोः
उद्घाटनानन्तरं सः स्मारकमुद्राणां,
गुताङ्कानां च विमोचनं कृतवान्।

मौताङ्कदश-वर्षेषु राष्ट्रस्य
विकासः युवशक्तेः
अतुल्यशक्त्या दृढनिश्चयेन च
प्रेरितः अस्ति- प्रधानमन्त्री
नरेन्द्रमोदी

हिमसंस्कृतवार्ता: - प्रधानमन्त्री
नरेन्द्रमोदी भारतस्य यूनां वैश्विक
उपलब्धिः इति आरेखितवान्। तेनोक्तं यत्
देशस्य युवानः वैश्विकरूपेण उल्लेखनीयं
कार्यं कुर्वन्तः सन्ति। केन्द्रस्य एन्. डी.
ए-प्रशासनस्य एकादशवर्षपूर्तिं श्रीमोदी
युवानः गतिशीलतायाः, नवान्वेषणस्य,
दृढनिश्चयस्य च प्रतीकाः सन्ति इति
वर्णितवान्। गतैकादश-वर्षेषु राष्ट्रस्य
विकासः युवशक्तेः अतुल्यशक्त्या
दृढनिश्चयेन च प्रेरितः अस्ति। सामाजिक-
प्रसार-लेखने श्रीमोदिना लिखितं यत्, देशे
युवानः विविधक्षेत्रेषु अकल्पनीयं कार्यं
कृतवन्तः।

रविशंकरप्रसादस्य नेतृत्वे सर्वदलीयप्रतिनिधिमण्डलं जर्मनीदेशस्य बर्लिननगरं प्राप्तम्

हिमसंस्कृतवार्ता: - भाजपादलस्य सांसदस्य रविशंकरप्रसादस्य नेतृत्वे सर्वदलीयप्रतिनिधिमण्डलं जर्मनीदेशस्य बर्लिननगरं प्राप्तम्। प्रतिनिधिमण्डलस्य स्वागतं जर्मनीदेशे भारतीयराजदूतः अजीतगुप्तेन कृतम्। चर्चासु भारत-जर्मनी-सम्बन्धानां समाकलनेन सह सामरिकसहभागिता-विस्तारः, व्यापार-निवेशः, रक्षा, विज्ञान-प्राविधिक गतिशीलता च चर्चाबिन्दुषु प्रमुखभूताः आसन्। सम्प्रति काङ्ग्रेस-दलस्य सांसदस्य शशिधरस्य नेतृत्वे सर्वदलीय प्रतिनिधिमण्डलं गतरात्रौ वाशिङ्गटन-नगरे पञ्चराष्ट्राणां यात्रायाः अन्तिमे चरणे अमेरिकी-उपराष्ट्रपतिना जे.डी. वैनू-इत्यनेन सह मिलितवत्। सर्वदलीयप्रतिनिधिमण्डलस्य सफलतायाः विषये वार्ताहरैः सह वार्तालापं कुर्वन् श्रीधरः अवदत् यत् प्रतिनिधिमण्डलेन सिन्दूरारभियानस्य विषये, तस्य आवश्यकता किमर्थम् ? इत्यस्मिन् विषये च विभिन्नेभ्यः देशेभ्यः स्वसन्देशाः प्रदत्ताः। उल्लेखनीयं वर्तते यत् आतङ्कवादं विरुध्य भारतस्य पक्षं सुदृढतया संस्थापनानन्तरं सप्तबहुदलीय प्रतिनिधिमण्डलेषु अधुना सफलयात्रायाः समापनं कृत्वा पञ्च- प्रतिनिधिमण्डलानि भारतं प्रत्यागतानि सन्ति।

सुभाषितम्

यतो हस्तस्ततो दृष्टिः,
यतो दृष्टिस्ततो मनः।
यतो मनस्ततो भावः,
यतो भावस्ततो रसः॥

अर्थात्- जहां हाथ हों दृष्टि होनी
चाहिए, जहां दृष्टि हो वहीं मन होना
चाहिए। जहां मन हो वहीं भाव होना
चाहिए और जहां भाव हो वहीं आनंद
की प्राप्ति होती है। किसी भी कार्य
में सफलता का यही रहस्य भी है।

प्रतिदिन नवीनतमं
हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकवार्तापत्रं प्राप्यर्थं
7876636263
Whatsapp संख्या मध्ये
नमो नमः लिखन्तु

To get the latest
[himsanskritvartah](https://t.me/himsanskritvartah)
Daily Sanskrit Newspaper
every day, write Hello on
7876636263 Whatsapp

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-
अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः
पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः
हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्पुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः - १७७१११

द्विदिवसीये प्रवासे शिमलां प्राप्तवान् उपराष्ट्रपति जगदीपधनखड़ः, राज्यपालेन मुख्यमंत्रिणा च स्वागतम् विहितम्

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। उपराष्ट्रपति जगदीपधनखड़ः शुक्रवासे द्विदिवसीये प्रवासे शिमलां प्राप्तवान्। पूर्व गुरुवासे सः शिमलानगरम् आगन्तुं निश्चितः आसीत्। उपराष्ट्रपतिः चण्डीगढतः उदग्रविमानेन शिमलानगरस्य अन्नाडेलप्राङ्गणं प्राप्तवान्। अन्नाडेले उपराष्ट्रपतिमहोदयस्य राज्यपालेन शिवप्रतापशुक्लमहोदयेन मुख्यमंत्रिणा सुखविंदरसिंहसुखुना उपमुख्यमन्त्रिणा मुकेश अग्निहोत्रिणा च स्वागतम् विहितम्। अस्मिन् समये मन्त्रिमण्डलमन्त्री विक्रमादित्यसिंहः अपि उपस्थितः आसीत्। तदनन्तरं उपराष्ट्रपतेः समूहः राजभवनं प्रति प्रस्थितवान्। उपराष्ट्रपतेः भ्रमणं दृष्ट्वा अन्नाडेल-विधानसभा (विधानसभा), शिल्लीचौक-ओक ओवरमार्गे च 11:00 वादनतः प्रायः 12:00 वादनपर्यन्तं वाहनानां आवागमनं निरुद्धम् कृतम्। ७ जून दिनाङ्के डॉ. वाई. एस. परमार उद्यानिकी तथा वानिकी विश्वविद्यालयः नौणी इत्यत्र संवादकार्यक्रमे मुख्यातिथिरूपेण उपराष्ट्रपतिः धनखड़ः उपस्थितः भविष्यति। उपराष्ट्रपतेः भ्रमणार्थं पुलिसैः कठिनसुरक्षाव्यवस्था कृता अस्ति। उपराष्ट्रपतेः भ्रमणस्य कारणात् नगरस्य अनेकमार्गेषु वाहनानां गमनम् अपि प्रभावितं जातम्। अस्य विषये पुलिसविभागेन सामान्यजनेभ्यः आह्वानं कृतम् यत् एतेषां मार्गानाम् स्थाने वैकल्पिकमार्गाणां उपयोगः करणीयः। पुलिसस्य मते एतादृशानि वाहनानि केनद्वारा निष्कासितानि भविष्यन्ति। कुमार हाउस इत्यत्र आगच्छद्भ्यः कर्मचारिभ्यः अधिकारिभ्यश्च पुलिसविभागेन अपि आह्वानं कृतम् यत् येषां कृते पार्किङ्गस्य सुविधा अस्ति ते एव स्ववाहनानि कार्यालयं प्रति आनयन्तु।

यातायातकर्तव्ये ३०० तः अधिकाः कर्मचारिणः नियोजिताः

उपराष्ट्रपतेः जगदीपधनखड़स्य शिमलायात्रायाः कृते पुलिसैः कठोरसुरक्षाव्यवस्था कृता अस्ति। सुरक्षायातायातकर्तव्येषु ३०० तः अधिकाः पुलिसकर्मचारिणः नियोजिताः सन्ति। अस्य कृते अतिरिक्तपुलिसकर्मचारिणः अपि आहूताः सन्ति। डीएसपी यातायातसंदीपशर्मा इत्यनेन नगरवासिभ्यः आह्वानं कृतं यत् उपराष्ट्रपतेः भ्रमणकारणात् यदा जनाः अतीव आवश्यकताः भवन्ति तदा एव उपर्युक्तमार्गाणाम् उपयोगं कुर्वन्तु। अपि तु जनाः वैकल्पिकमार्गेण गन्तुं शक्नुवन्ति।

मण्डीजिलाप्रशासनस्य अभिनवपरिकल्पना अन्वी एकदिनस्य उपायुक्तः (डीसी) अभवत्

हिमसंस्कृतवार्ता:- लध्वीकाशी। युनां शिक्षाक्षेत्रे उत्तमप्रदर्शनार्थं प्रेरयितुं मेधावीछात्रान् प्रोत्साहयितुं च जनपदप्रशासनेन एकदिवसस्य कृते उपायुक्तः अर्थात् 'डीसी फॉर ए डे' अभियानं प्रारब्धम्। अस्य अभिनवस्य उपक्रमस्य अन्तर्गतं सरकायाक्षेत्रस्य इन्ग्रामस्य अन्वीसिंह एकदिनस्य कृते उपायुक्त अभवत्। विक्रमसिंहठाकुरः अनिता वर्मा इत्यनयोः पुत्री अन्वी आलोकभारती-विद्यालयः कोटली इत्यस्य छात्रा अस्ति। अस्मिन् वर्षे हिमाचलप्रदेश- विद्यालयशिक्षामण्डलस्य दशमश्रेणीपरीक्षायां मण्डले शीर्षस्थानं प्राप्य राज्ये चतुर्थस्थानं प्राप्तवती। तस्याः परिश्रमस्य परिणामः एव अस्याः आशाजनकायाः कन्यायाः उपायुक्तस्य मण्डी इत्यस्य आसन्दे एकदिनं यावत् उपवेशनस्य अवसरः प्राप्तः। प्रातः ९ वादने उपायुक्तस्य अपूर्वदेवगनस्य सान्निध्ये सा कार्यालयं प्राप्तवती। जिलादण्डाधिकारिणः आसने उपविष्टमात्रेण तस्याः निजीकर्मचारिभिः औपचारिकरूपेण स्वागतं विहितम्। अन्याः पिता पितामहः अपि अस्मिन् अवसरे तया सह आसन्। अन्याः पूर्व प्रथमम् आह्वानं भूकम्पस्य पूर्वाभ्यासः आसत्। अन्वी आभासीयकक्षं प्राप्य सर्वेषाम् अधिकारिणां परिचयं प्राप्नोत्। तदनन्तरं सा पूर्वाभ्यासस्य निरीक्षणं कृतवती। उपायुक्तकार्यालयस्य विभिन्नशाखानां विषये अपि सूचना प्राप्तवती। पश्चात् सा क्षेत्रनिरीक्षणार्थम् अपि अगच्छत्। अस्मिन् अवसरे सा जनानाम् उपालम्भान् अपि श्रुत्वा सम्बन्धितविभागेभ्यः स्थले एव निराकरणं कर्तुं आदेशं दत्तवती। अन्वी जीवनस्य स्मरणीयं क्षणं दिने च इति अकथयत्। सा अवदत् यत् अद्य सा प्रशासनिककार्यस्य विषये अनेकानि व्यावहारिकवस्तूनि ज्ञातवती। 'अपूर्व महोदयः' इत्यनेन उपायुक्तत्वेन उत्तरदायित्वनिर्वहनविषये विस्तृतसूचना अपि दत्ता। सा 'डीसी फॉर ए डे' इत्यस्य अवसरं दत्तवान् इति उपायुक्तमण्डी इत्यस्य आभारं प्रकटितवती। उपायुक्तः अपूर्वदेवगनः अवदत् यत् मण्डलस्य बालकानां जीवनं सुदृढं कर्तुं विभिन्नस्तरेषु प्रयत्नाः क्रियन्ते। स्वस्य विद्यालयस्य, स्वस्य पुस्तकालयस्य अभियानेन च सह अधुना 'डीसी फॉर ए डे' इति उपक्रमः कृतः। अन्वीम् अभिनन्दन् सः अवदत् यत् सर्वेषां बालकानां कृते उत्तमं कर्तुं क्षमता वर्तते, केवलं आवश्यकता अस्ति यत् तेभ्यः सम्यक् मार्गदर्शनं सम्यक् दिशां च दातव्यम्। एतेन ते जीवने स्वलक्ष्यं प्राप्तुं शक्नुवन्ति। सः अवदत् यत् अन्वी स्वदायित्वं बहु सम्यक् निर्वहति स्म। अन्वी इत्यस्याः उज्ज्वलभविष्यस्य कामना कृत्वा सः विश्वासं प्रकटितवान् यत् सा अस्मिन् अनुभवे प्रेरिता भविष्यति, जीवने स्वलक्ष्यं प्राप्तुं च उत्तमप्रयत्नान्, अधिकं परिश्रमं च करिष्यति।

सर्वकारीयचिकित्सालयेषु अल्ट्रासाउण्ड्, एक्स-रे, ईसीजी इत्यादीनां कृते शुल्कं न स्वीकरिष्यते सर्वकारेण निर्णयः निवृत्तः

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला।

हिमाचलस्य सर्वकारीयाः चिकित्सामहाविद्यालयाः, चिकित्सालयाः च अल्ट्रासाउण्ड्, एक्स-रे, ईसीजी चेत्यादीनां शुल्कं न गृह्णन्ति। पूर्ववत् राज्यचिकित्सालयेषु एतानि परीक्षणानि निःशुल्कानि भविष्यन्ति। राज्यसर्वकारेण त्रयाणां

परीक्षणानां शुल्कं ग्रहीतुं निर्णयः पुनः गृहीतः अस्ति। राज्यसर्वकारेण चिकित्सालयेषु पञ्जीकरणस्य कृते १० रुप्यकाणां अतिरिक्तं अल्ट्रासाउण्ड्, एक्स-रे, ईसीजी इत्यादीनां शुल्कं ग्रहीतुं अधिसूचना कृता आसीत्। अस्मिन् क्ष-किरणस्य कृते ६० रुप्यकाणि, अल्ट्रासाउण्ड् इत्यस्य कृते १२० रुप्यकाणि, ईसीजी कृते ३५ रुप्यकाणि इति शुल्कं निर्धारितम्। वृद्धाः, गर्भिणीः, गम्भीररोगपीडिताः रोगिणः इत्यादिभ्यः चतुर्दशवर्गभ्यः परीक्षणशुल्कं ग्रहीतुं अपि निर्णयः कृतः, परन्तु अधुना सर्वकारेण तत् पुनः गृहीतम्। पञ्जीकरणशुल्कस्य (रिलिफ्) विषये मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुखुः गुरुवासे एव स्पष्टं कृतवान् आसीत् यत् रोगी कल्याणसमितयः एव अस्मिन् विषये निर्णयं करिष्यन्ति।

किन्नौरस्य कल्पायां द्विदिवसीयसाहित्यमहोत्सवस्य उद्घाटनं करिष्यति मन्त्री जगतसिंह नेगी

हिमसंस्कृतवार्ता: - किन्नौरः।

साहित्यमहोत्सवस्य द्वितीयं संस्करणं शनिवासरे कल्पायाम् आरभ्यते। उपायुक्तः किन्नौरः डॉ. अमितकुमारः शर्मा तथा पुलिसाधीक्षक किन्नौरः अभिषेक एस. च संयुक्तपत्रकारवार्तायाम् अवदन् यत् अयं महोत्सवः आइस स्केटिंग रिङ्क इत्यत्र द्विदिवसं यावत् चलति। उपायुक्तः मण्डलस्य सर्वान् जनान् अस्मिन् साहित्यिककार्यक्रमे भागं ग्रहीतुं आमन्त्रितवान्। सः अवदत् यत् विशेषतः युनः बालकाः च देशस्य सर्वेभ्यः प्रसिद्धेः लेखकैः, विद्वद्भिः, कविभिः च सह संवादं कृत्वा लाभं प्राप्तुं शक्नुवन्ति। महोत्सवस्य उद्घाटनं राजस्व, उद्यानिकी तथा जनजातीयविकास मन्त्री जगतसिंह नेगी करिष्यति। उद्घाटनसमारोहस्य विशेषाकर्षणं धार्मिकगुरुः दलाईलामा इत्यस्य सन्देशः भविष्यति, यः अस्य साहित्यिकोत्सवस्य कृते प्रेषितः अस्ति। द्विदिवसीयः कार्यक्रमः किन्नौरस्य अतीतं भविष्यं च, समृद्धं इतिहासं, संस्कृतिं, अर्थव्यवस्थां, भविष्यस्य सम्भावनानां च विषये केन्द्रितः भविष्यति।

किन्नौरस्य वन्यजीवसत्रे किन्नौरस्य अद्वितीयवनस्पतिजन्तुपक्षिजातीनां विषये सूचना दीयते। 'तिब्बती बौद्धधर्मः देवतासंस्कृतिः च' इति विषये सत्रे तिब्बती बौद्धधर्मस्य स्थानीयदेवसंस्कृतेः च सम्बन्धः प्रकाशितः भविष्यति। पत्रकाराणां वर्गचर्चायां पत्रकारितायाः विविधपक्षेषु चर्चा भविष्यति। 'गुफाना' - एतत् विशेषसत्रं किन्नौरस्य मौखिकपरम्पराणां स्थानीय-इतिहासस्य च समर्पितं भविष्यति, येन बहिः आगन्तुकानां कृते क्षेत्रस्य कला-संस्कृतेः गहनतया अवगतिः भविष्यति। ८ जून दिनाङ्के कूटनीति-अन्तराष्ट्रीय-सम्बन्ध-सत्रे अन्तराष्ट्रीय-सीमा-क्षेत्रे स्थितस्य किन्नौरस्य निवासिनः कूटनीति-वैश्विक-सम्बन्धानां विषये सूचनाः प्राप्यन्ते। महिलानां सम्पत्ति-अधिकारसम्बद्धानां महत्त्वपूर्णविषयाणां चर्चा भविष्यति। हरित ऊर्जा-विकाससत्रे जलविद्युत्परियोजनायां सन्दर्भे पर्यावरणसंरक्षणस्य स्थायिकविकासस्य च सन्तुलनं केन्द्रीक्रियते।

यः सर्वकारः शुल्कं वर्धयति सः जनसमूहात् सुविधाः हरति, मुख्यमन्त्रिणा मृषा न वक्तव्यम् - जयरामठाकुरः

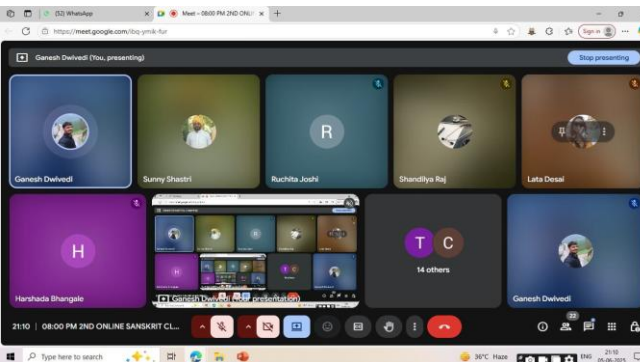

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला।

प्रतिदिनं किञ्चित् नूतनं शुल्कं आरोपयन् सुखसर्वकारः राज्यस्य जनानां कृते प्रदत्ताः सुविधाः हरति इति विपक्षनेता पूर्वमुख्यमन्त्री जयराम ठाकुरः अवदत्। मासान् यावत् सर्वकारः आगारेषु सर्षपतैले, परिष्कृततैले च न ददाति स्म। अधुना ३३ तः ४० प्रतिशतं यावत् अधिकतया दातुं सज्जा अस्ति। पूर्वं ९७ रुपयेषु यत् परिष्कृतं तैलं प्राप्यते स्म तत् अधुना १३४ रुपयेषु उपलभ्यते। एतत् राज्यस्य जनानां कृते विनोदात् न्यूनं नास्ति। कथं सर्वकारः सामान्यजनस्य खाद्यपदार्थान् एकस्मिन् आघाते प्रायः सार्धैकगुणाधिकं महत्तरं कर्तुं शक्नोति?

शुक्रवासरे प्रसारिते प्रेसविज्ञप्तौ जयरामठाकुरः उक्तवान् यत्, सुखसर्वकारः इति पक्षं कुर्वन् मुख्यमन्त्री शुल्कसर्वकारस्य प्रमुखः अभवत्। मुख्यमन्त्री प्रतिदिनं राज्यस्य जनानां उपरि किमपि प्रकारस्य शुल्कं आरोपयति, तत् स्वीकरोति अपि न। सः स्वेन आरोपितं शुल्कं स्पष्टतया न स्वीकरोति। गुरुवासरे अपि मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् सः चिकित्सालयानाम् पंजीकरणे इत्यत्र किमपि शुल्कं न आरोपितवान्। जयरामठाकुरः अवदत् यत् यदा सर्वकारेण आदेशः न दत्तः तदा चिकित्सालयेषु शुल्कं किमर्थं गृह्यते। जयरामठाकुरः उक्तवान् यत् मुख्यमन्त्रिणः एवं मृषावादः न युज्यते। विपक्षस्य नेता जयरामठाकुरः अवदत् यत् प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी इत्यस्य मार्गदर्शनेन केन्द्रसर्वकारः हिमाचलप्रदेशस्य विकासे त्वरिततां कर्तुं पूर्णसमर्थनं ददाति। हिमाचलप्रदेशसदृशस्य पर्वतीयराज्यस्य कृते प्रधानमन्त्री ग्रामसङ्कयोजना (PMGSY) वरदानात् न्यूनं नास्ति। पीएमजीएसवाई इत्यस्य सर्वेषु चरणेषु हिमाचलप्रदेशस्य प्रमुखता प्राप्ता अस्ति। चतुर्थचरणस्य अन्तर्गतं केन्द्रसर्वकारेण हिमाचले सार्धैकसहस्राधिककिलोमीटर्पर्यन्तं मार्गनिर्माणस्य अनुमोदनं कृतम् अस्ति। अपरपक्षे जयरामठाकुरः अवदत् यत् देशस्य अपूर्वविकासः मोदिनः प्रतिज्ञा एव। रेलजालद्वारा कश्मीरं कन्याकुमारीं च संयोजयितुं स्वप्नः पूर्णः अभवत्।

अङ्कितकुमारः, जीवनप्रकाशतिवारी, अंशुगुप्ता, लल्लनबाबूमौर्यः, रजनीशकुमारः, पङ्कजशर्मा, सत्यप्रकाशमिश्रः, गणेशदत्तद्विवेदी, शशिकान्तश्च इत्येते सक्रियं सहभागित्वं कृतवन्तः। सर्वे प्रशिक्षकाः संस्कृत-शिक्षणं अधिकं सुदृढं प्रभावशालि च कर्तुं सुभाषितपाठस्य गहनता, नवाचाराः, पठनपाठनस्य गुणवत्ता च इत्येतेषु विषयेषु विचारितान् प्रस्तावान् दत्तवन्तः। इयं गोष्ठी बुधवासरे, ५ मई २०२५ तमे दिनाङ्के रात्रौ ०९ वादने Google Meet माध्यमेन आयोजितम्।

उत्तर प्रदेश संस्कृत संस्थान, लखनऊद्वारा ऑनलाइन- संस्कृत-शिक्षण-कक्षाणां सफलतया शुभारम्भो विहितः

लखनऊ, (वार्ताहरः राधाशर्मा) — लखनऊ-नगरे स्थितेन अनेन संस्थानेन ऑनलाइन-संस्कृत-शिक्षण-योजनाया अन्तर्गतानां प्रथमद्वितीयस्तरीयकक्षाणां ग्रीष्मावकाशे सफलतया शुभारम्भः कृतः। उद्घाटनसमये संस्थानस्य निदेशकः डॉ. विनय श्रीवास्तवः उद्घाटन-सत्रं संबोध्य अवदत् यत् — ग्रीष्मकालः संस्कृतभाषायाः अध्ययनाय विशेषतः उपयुक्तः कालः अस्ति। एषा योजना जनमानसे संस्कृतभाषायाः विषये जागरूकतां च अभिरुचिं च सबलीकर्तुं समर्था भविष्यति इति च तेन उक्तम्। योजनाप्रभारिणा श्रीभगवानसिंहचौहानेन सूचितं यत् — अस्मिन् वर्षे अन्येषां मासानां तुलनायां अधिकतमं पञ्जीकरणं प्राप्तं, येन छात्राणाम् उत्साहः संस्कृतभाषायाः विषये च अभिरुचिः स्पष्टतया प्रकाश्यते। प्रशिक्षणप्रमुखः सुधितकुमारमिश्रः अवदत् यत् पाठ्यसामग्र्याः नवीनीकरणस्य आवश्यकता अनुभूयते, अस्मिन् विषये विचार-विनिमयेऽपि प्रचलति। विषयशिक्षणाय नूतनं सत्रं

चिंतनीयं स्यात्। मुख्यसमन्वयकः धीरजमैठाणी पाठनप्रणालीम् उन्नतं नियमितं गुणवत्तां च सुनिश्चेतुं योजनं प्रस्तुतवान्। कार्यक्रमस्य सञ्चालनं डॉ. स्तुतिगोस्वामिना, वन्दना गोपालमिश्रेण, संस्थानगीतिका च वैष्णवीशर्मणा विहिता। तकनीकीमार्गदर्शनकार्यं समन्वयकेन दिव्यरञ्जनेन सुचारुरूपेण सम्पादितमपेक्षितः सहयोगो राधाशर्मणा कृतः। अस्मिन् कार्यक्रमे समन्वयकैः सममेव अमितकुमारझाः, विष्णुकुमारो, दिवाकरमणित्रिपाठी, महेन्द्रमिश्रः, सवितामौर्यः, दीपिकामिश्रा, वैष्णवीशर्मा, दीपमाला, मीनाकुमारी, अमितकुमारतिवारी, प्रेरिकाअग्रवालः, दिव्या, ओमदत्तद्विवेदी, आस्थाशुक्ला, सत्यमिश्रः, शिवप्रतापमिश्रः, दिवाकरमिश्रः, अशोककुमारमिश्रः, नीलमरानी, सचिनशर्मा, सुधीरकुमारपाण्डेयः, लक्ष्मीनारायणः, विनयप्रकाशतिवारी, राजनदुबे, विनोदकुमारत्रिपाठी,

पण्डितमथुराप्रसादविश्वपर्यावरणसम्मानेन डॉ. बर्ध्वालः, कण्डवालवर्यश्च सम्मानितौ

हिमसंस्कृतवार्ता:- कुलदीपमैन्दोला, कोटद्वारम्। विश्वपर्यावरणदिवसस्य अवसरं निमित्तं देवभूमि-उत्कर्षसेवासमित्याः आयोजने एकः भव्यः प्रेरणादायकः च समारोहः सम्पन्नः, यस्मिन् पर्यावरणरक्षणक्षेत्रे विशिष्टं योगदानं कृत्वा व्यक्तयः "पण्डितमथुराप्रसाद- विश्वपर्यावरणसम्मानं २०२५" इत्यनेन सम्मानिताः अभवन्। समितेः कार्याध्यक्षः डॉ. रामाकान्तकुकरेती स्वपितुः स्वर्गीयपण्डितमथुराप्रसादस्य पुण्यस्मृतौ पर्यावरणसेवार्थं समर्पितानां व्यक्तीनां प्रति सम्मानम् उद्घोषयत्। ग्राम्य- एकताप्रगति-प्रेमाञ्जलिसमागमसमित्याः (गेप्स) संस्थापकनिर्देशकः रामभरोसा कण्डवालः, अस्य प्रतिष्ठायाः सम्मानप्राप्ताधिकारी अभवत्। सः अष्टमदशकात् आरभ्य निरन्तरं पर्यावरणरक्षणे अनुकरणीयं कार्यं कृत्वा समाजाय आदर्शः जातः। तद्वदेव देवभूमि-उत्कर्षसेवासमित्याः अध्यक्षः डॉ. चन्द्रमोहनबर्ध्वालः अपि पर्यावरणसंवर्धनक्षेत्रे स्वीयं महत्वपूर्णं योगदानं कृत्वा सम्मानार्हः अभवत्। अस्मिन् गरिमायुक्ते समारोहे श्रीदुर्गाशक्तिमञ्चस्य अध्यक्षः देवकी रावतः मुख्यातिथिरूपेण उपस्थिताःसीत्, या स्वकरकमलैः उभौ विशिष्टपुरुषौ सम्मानयामास। कार्यक्रमस्य सशक्तं

संचालनं मनमोहनवर्येण कृतम्। अस्मिन् अवसरे रामभरोसाकण्डवालः स्वमातुः पुण्यस्मृतौ "असलदेव" अभियानान्तर्गतं वृक्षारोपणं कृत्वा पर्यावरणप्रतिज्ञां पुनः प्रत्यक्षीकृतवान्। कार्यक्रमे विचारगोष्ठी अपि आयोजिता यत्र अध्यक्षः, मुख्यातिथिः च उभौ सम्मानितव्यक्ती च पर्यावरणरक्षणस्य आवश्यकता, समस्याः, च समाधानानि विषये सारगर्भं भाषणं कृतवन्तः। सर्वैः जनसमूहं प्रति पर्यावरणचेतनायाः प्रचारं करणीयम् इति आह्वानं कृतम्। एतत् देवभूमि-उत्कर्षसेवासमित्याः आयोजनं न केवलं जनमानसस्य पर्यावरणविषये जागरणाय एकं सार्थकं प्रयत्नं जातम्, अपि तु समाजाय प्रेरणास्त्रोतः अपि अभवत्। अत्र कार्यक्रमे डॉ. रामाकान्तकुकरेती, डॉ. चन्द्रमोहनबर्ध्वालः, रामभरोसाकण्डवालः, मनमोहनकाला, दिनेशचौधरी, अभिनन्ता जगतसिंहनेगी, रेखाध्यानी, नीरजगौडवर्या, सोमप्रभा कण्डवालः, पूजाकण्डवालः, मीनाक्षी बर्ध्वालः, नन्दनसिंहनेगी, सुबोधकुमारगौडः, कुमारी प्रियारावतः, वैशालीचौहानः, देवकीरावतः इत्यादयः गण्यमान्या चापि सन्निहिताः आसन्।

"सिन्दूराभियाने" अमरवीराणां स्मरणाय वृक्षारोपणम् कृतम्

हिमसंस्कृतवार्ता:- कुलदीपमैन्दोला, कण्वनगरी, कोटद्वारम् उत्तराखण्डम्। विश्वपर्यावरणदिवसस्य अवसरे कटकपर्वत- खेल- प्रोत्साहनसमितित्ना कोटद्वाररेलपरिसरे वृक्षारोपणकार्यक्रमः समारब्धः। अस्मिन् कार्यक्रमे "हरितसेना देवभूमिः उत्तराखण्डम्" इत्यस्याः संस्थायाः सहयोगः अभवत्। प्रथमतः

कटकपर्वत- खेलप्रोत्साहनसमितेः नेतृत्वे परिसरस्य स्वच्छता- अभियानम् आयोजितम्। नगरं स्वच्छं हरितञ्च कर्तुं जनजागरणं क्रियते स्म, च नगरं पॉलिथीन-वर्जितं कर्तुं जनैः याचनाः अपि कृताः। कटकपर्वत- खेल- प्रोत्साहनसमितित्ना "सिन्दूराभियाने" वीरमृत्युञ्जय प्राप्तानां सैनिकानां स्मरणाय रेलस्थाने वृक्षारोपणं कृतम्। अस्मिन् वृक्षारोपणे औषधीयानि च फलप्रदाः च वृक्षपादपाः रोपिताः, यथा - जम्बू, निम्बः, अमलतास इत्यादयः। तेषां वृक्षाणां जीवनपर्यन्तं रक्षणं कर्तुं प्रतिज्ञा अपि कृता। अस्मिन् अवसरे कटकपर्वत-संस्थायाः अध्यक्षः बबलू नेगी, हरितसेना देवभूमिः अध्यक्षः शिवमनेगी, संदीपबिष्टः, अञ्जलकुमारः अग्रवालः, देवभूमि- कीर्तनमण्डल्याः सदस्याः- पूजानेगी, अनीता रावतः, आरोही नेगी, मधुरीथाणः, अथर्व नेगी, शिवानी, अमित बलोदी, नीरज ढोडियालः, शालू रावतः वायुसेवायाः सैनिकः दीपकबिष्टः, सूरजराठी इत्यादयः उपस्थिताः आसन्।

'Online' संस्कृतशिक्षणम् आमुखपटले जन्मदिवसोपलक्ष्ये आयोजितायाः संस्कृत- प्रश्नोत्तरी- प्रतियोगितायाः परिणामस्य घोषणा जाता

हिमसंस्कृतवार्ता:- डॉ. नरेन्द्र राणा*

गतदिवसे 'Online' संस्कृतशिक्षणम् जनसंचार-आमुखपटलसमूहे मध्यप्रदेशस्य माध्यमिकसंस्कृतशिक्षकस्य कैलाश वर्मा महोदयस्य जन्मदिवसोपलक्ष्ये आयोजितायाः विशेषप्रतियोगितायाः आयोजनम् अभवत्। एषा संस्कृतप्रश्नोत्तरी प्रतियोगितायाम् उत्तरप्रदेशात् मीरा सक्सेना प्रथमस्थानं प्राप्तवती, द्वितीयस्थाने हरियाणात् नीलम, तृतीयस्थाने च मध्यप्रदेशात् करणसिंह वर्मनः वर्तते। प्रतियोगितायाः पुरस्कारप्रायोजकः मध्यप्रदेशात् कैलाश वर्मा, आयोजकश्च गुजराततः राष्ट्रीयसंस्कृतप्रचारकः जगदीश डाभी आसीत्। ध्यातव्यं वर्तते यद् Online संस्कृतशिक्षणम् द्वारा प्रतिरविवासरे ऑनलाइन संस्कृत-प्रश्नोत्तरी- प्रतियोगितायाः आयोजनं क्रियते। पुरस्कारप्रायोजकः मध्यप्रदेशात् कैलाश वर्मा सर्वेभ्यो विजेतृभ्योः पुरस्कारं दास्यति। तेन सह उत्तराखण्डात् संस्कृतरसास्वादः संस्था विजेतृभ्योः प्रमाणपत्रं दास्यति।

" *लौकिकन्यायकोशः*" (२४१)

" *भामतीन्यायः*"

भामती इति काचन सुन्दरी तरुणी । तां स्मृत्वा पत्युः आनन्दः भवति। तामेव स्मृत्वा सपत्न्याः दुःखं कामुकस्य तापः अपि भवेत्। एवं सर्वदा लोके एकमेव वस्तु विभिन्नेभ्यः विभिन्नभावानां जनयति इति भावः।

डा वर्मा प्रकाश टोणगांवकर पुणे / महाराष्ट्रम्

असमराज्ये जलाप्लावस्य स्थितौ परिष्कारः जातः

हिमसंस्कृतवार्ताः - क्षतिग्रस्तानि सन्ति । असमराज्ये जलाप्लावस्य राज्यसर्वकारेण श्रीभूमि-मण्डले स्थितौ परिष्कारः अस्ति। जगन् निष्कासनार्थं अधुनापि षोडशमण्डलेषु प्रायः आपद्दुद्धारदलानि नियोजितानि सार्द्धपञ्चलक्षाधिक-जनाः सन्ति।